

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 93 00, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
PREDSJEDNIŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2006. GODINU**

Sarajevo, april 2007.

S A D R Ž A J

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na nalaze i preporuke revizije za 2005. godinu	4
3.	Nalazi revizije i preporuke za 2006. godinu	6
3.1.	Sistem internih kontrola	6
3.1.1.	Popis sredstava i izvora sredstava za 2006. godinu	7
3.2.	Procedure nabavki u toku 2006. godine	8
3.3.	Izvršenje budžeta	10
3.4.	IT sistem	15
3.5.	Program posebnih namjena – uredi oficira za vezu pred Međunarodnim sudom za bivšu Jugoslaviju u Hagu	16
4.	Korespondencija	18
5.	Rezime	19

Prilog: Tabela izvršenja budžeta od 01.01. do 31.12.2006. godine

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja na dan 31.12.2006. godine u Predsjedništvu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Predsjedništvo).

Rukovodstvo Predsjedništva je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje učinkovitog sistema internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na temelju revizije koju smo izvršili.

Zakonski temelj revizije sadržan je u Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/06). Reviziju smo obavili u skladu sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI ("Službeni glasnik BiH", broj 5/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo jesu li finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim računovodstvenim standardima i predstavljaju li tačan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sistema internih kontrola kojima se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvještavanje i učinkovito poslovanje.

Revizija je, na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usuglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razuman temelj za izražavanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Predsjedništava za 2006. godinu realno i objektivno prikazuju finansijsko stanje Predsjedništva u svim značajnijim aspektima na dan 31. decembra 2006. godine, osim za efekte koje na finansijske izvještaje imaju sljedeće stavke:

- **Slabosti i nedostaci u procesu izvršenju budžeta, tj. trošenju budžetskih sredstava (tačka 3.3.)**
 - upotreba i održavanje službenih automobila,
 - putni troškovi,
 - troškovi reprezentacije
- **Nedostaci i slabosti u sistemu internih kontrola (tačka 3.1.)**
- **Nedostaci u pogledu primjene Zakona o javnim nabavkama (tačka 3.2.)**

Sarajevo, 12.04.2007. godine

II. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. Uvod

Predsjedništvo funkcioniše u skladu sa Ustavom BiH, Općem okvirnom sporazumu za mir u BiH i njegovim Aneksom, Poslovniku o radu Predsjedništva i zakonima BiH. Prema Ustavu BiH Predsjedništvo je nadležno za:

- vođenje vanjske politike;
- imenovanje ambasadora i drugih međunarodnih predstavnika BiH;
- predstavljanje BiH u međunarodnim organizacijama i institucijama i traženje članstva u onim međunarodnim organizacijama i institucijama u kojim BiH nije član;
- pregovaranje o zaključivanju međunarodnih ugovora, otkazivanje i ratificiranje ugovora uz saglasnost Parlamentarne skupštine BiH;
- predlaganje godišnjeg budžeta Parlamentarnoj skupštini po preporuci Vijeća ministara;
- vršenje drugih funkcija u skladu sa Ustavom BiH, zakonima i propisima BiH.

Poslovi Predsjedništva se obavljaju u tri ureda članova Predsjedništva i Sekretarijatu Predsjedništva. Budžet Predsjedništva obuhvata i tri ureda oficira za vezu u Hagu.

Članovi Predsjedništva rukovode Predsjedništvom, a na funkciji predsjedavajućeg Predsjedništva se rotiraju svakih osam mjeseci.

Sekretarijat je osnovano kako bi se obezbjedila stručna, administrativna i tehnička podrška članovima Predsjedništva tokom vršenja njihovih dužnosti. Ured svakog od članova Predsjedništva obezbjeđuje političku podršku članovima Predsjedništva u vršenju njegovih ovlasti. Šef Ureda zadužen je za upravljanje Uredom i za svoj rad odgovara članu Predsjedništva.

2. Osvrt na nalaze i preporuke Izvještaja o reviziji za 2005. godinu

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Predsjedništva za 2005. godinu, o čemu je sastavljen Izvještaj, kao i prethodnu fazu revizije za 2006. godinu. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti opisane u Izvještaju i Predsjedništvu je sugerisano da ih razmotri, te poduzme određene aktivnosti na otklanjanju istih kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljnjem poslovanju.

Predsjedništvo je u propisanom roku od 60 dana, u skladu sa odredbama člana 16. stav 3 Zakona o reviziji institucija BiH, dostavilo Odgovor o preduzetim aktivnostima radi prevazilaženja slabosti i nepravilnosti koje su identificirane u revizijskom izvještaju za 2005. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije, dane u navedenom Izvještaju i danim preporukama u prethodnoj reviziji, kao i uvidom u realizirane aktivnosti koje su navedene u Odgovoru o preduzetim aktivnostima radi prevazilaženja nepravilnosti koje su identificirane u revizijskom izvještaju za 2005. godinu, utvrdili smo koje su preporuke i sugestije realizirane, koje su u toku a koje nisu realizirane.

Realizirane preporuke:

- Praćenje finansijskih planova kao i samo praćenje izvršenja budžeta, kako po organizacijskim jedinicama tako i na razini Predsjedništva, je u dobroj mjeri podignuto na zadovoljavajuću razinu i rukovodstvo Predsjedništva permanentno ima finansijske pokazatelje o stanju izvršenja budžeta;
- Ustrojena evidencija o primljenim i danim poklonima u toku 2006. godine.

Aktivnosti koje su u toku:

- Krajem godine započete aktivnosti na dogradnji sistema internih kontrola koji reguliraju problematiku većeg broja značajnijih troškova kao i ostalih procesa poslovanja, s napomenom kako ćemo efekte cijeniti u revizijskoj 2007. godini;
- Započete aktivnosti na preciznom definiranju odgovornosti za cjelokupno materijalno-finansijsko poslovanje s jasnim razdvajanjem dužnosti i odgovornosti između Sekretarijata i ureda glede rukovođenja finansijskim operacijama.

Aktivnosti koje nisu realizirane:

- Primjena Zakona o javnim nabavkama nije sprovedena dosljedno, te su uočene mnogobrojne slabosti i propusti;
- Evidencija putnih naloga, pravdanje akontacija za putne naloge, te osiguranje prateće dokumentacije nije u cijelosti realizirano i ponovno su tokom 2006. godine uočeni propusti;
- Evidencija o upotrebi i održavanju službenih automobila tokom 2006. godine nije bila na zadovoljavajućoj razini (mada su vidljiva određena poboljšanja na samom kraju godine);
- Nisu kreirana pravila i procedure za poslovanje oficira za vezu u Hagu u toku 2006. godine, nego su ista donesena u februaru 2007. godine;
- Plaćanje poreza i doprinosa na plate zaposlenih u uredima oficira za vezu u Hagu u toku 2006. godine nije riješeno, nego je donesena odluka u kojoj se kaže kako će se plaćanje vršiti preko ISFU sistema od 01.01.2007. godine;
- Finansijski plan Predsjedništva i oficira za vezu u Hagu nije donesen pravovremeno;

3. Nalazi revizije i preporuke za 2006. godinu

3.1. Sistem internih kontrola

Revizija je izvršila ispitivanje sistema internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvalitete finansijskog upravljanja u Predsjedništvu i ponovno uočila određene slabosti i propuste (pogledati poglavlje 3.1. revizijskog Izvještaja za 2005. godinu koje govori o sistemu internih kontrola).

Ponovno skrećemo pažnju na Praktični vodič za učinkovitu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine koji sadržava smjernice glede izrade Pravilnika o internim kontrolama. Vodič je u okviru Akcijskog plana usvojilo Vijeće ministara i temelji se na u svijetu široko prihvaćenom modelu sistema internih kontrola od pet komponenti:

- kontrolnog okruženja,
- procjene rizika,
- kontrolnih aktivnosti,
- informacija i komunikacija,
- monitoring.

Od uspostavljanja učinkovitog i efektivnog sistema internih kontrola na temelju spomenutih komponenti najviše će koristi imati rukovodstvo Predsjedništva, jer će takav sistem osigurati (u razumnom uvjerenju) zakonitost poslovanja u svim segmentima, kao i spriječiti moguće propuste, nepravilnosti i eventualne zloupotrebe javnih sredstava. Međutim, po mišljenju revizije, Predsjedništvo nije u toku 2006. godine izgradilo sistem internih kontrola i preduzelo cjelovite aktivnosti na izgradnji modela internih kontrola koji bi se temeljio na spomenutim načelima.

Naime, tokom revizije uočili smo kako pravila i procedure u 2006. godini kojima se regulira poslovanje Predsjedništva nisu u cijelosti izgrađene na zadovoljavajući način, te kako time otežavaju rukovodstvu Predsjedništva preventivno djelovanje i sprečavanje mogućih propusta i nedostataka. Mišljenja smo kako bi pisane procedure koje reguliraju svakodnevne postupke i procese kojima se određuje kontrolna funkcija nad pojedinačnim postupcima trebale izgrađivati sistem na koji se rukovodstvo Predsjedništva može pouzdati i osloniti prilikom donošenja poslovnih odluka (mislimo na odluke o korištenju budžetskih sredstava).

Nadalje, posebno ističemo kako nije dovoljno samo imati određena pisana pravila i procedure za odvijanje poslovnih procesa, nego je vrlo važno vršenje kontrolnih postupaka nad provedbom istih, kao i kontinuirani monitoring i osiguranje povratnih informacija rukovodstvu o provedbi postojećih pravila i procedura.

Revidiranjem značajnijih kategorija troškova u budžetskoj 2006. godini ponovno smo uočili kako sistem internih kontrola nije bio u cijelosti zadovoljavajući, posebno dio koji regulira područje upotrebe i održavanja službenih automobila, evidencije putnih naloga, pravdanje akontacija, upotrebe telefona, provođenje procedura nabavki itd., te kako se nisu dosljedno i u svim slučajevima poštovala ni postojeća pravila i procedure.

Nadalje smo uočili kako procedure i pravila nisu objedinjene na jednom mjestu, uokvirene u zbirni pregled - brošuru (npr. pravila i procedure za poslovanje raznih kategorija frekventnih troškova itd.), kako bi se jasno i precizno znalo koja su važeća, a koja ne. Dojam revizije je kako je mnogo pravila i procedura (izmjena i dopuna) donesenih po uredima i Sekretarijatu, ali kako ista nisu urađena i sortirana na sistematičan i praktičan način.

Nadalje, po mišljenju revizije, potrebno je jasno definirati i razraditi odgovornosti za nadziranje internih kontrola unutar organizacije, tako da postoji jasno i precizno viđenje koje je osoblje odgovorno za određene funkcije.

Revizija sugerše rukovodstvu Predsjedništva daljnje jačanje i dogradnju sistema internih kontrola koji će postojeći sistem učiniti efikasnim u sprečavanju mogućih nepravilnosti i propusta u razumnom uvjerenju.

Posebno skrećemo pažnju na potrebu kontinuiranog praćenja i nadziranja poslovnih procesa i dosljednu primjenu već usvojenih pravila i procedura, kao i na izgrađivanje procedura izvještavanja rukovodstva o identificiranim nepravilnostima internih kontrola i poduzimanje odgovarajućih brzih korektivnih mjera.

Pored toga, rukovodstvu Predsjedništva preporučujemo hitno poduzimanje aktivnosti na uređivanju, objedinjavanju i objavljivanju svih važećih pravila i procedura, sa prečišćenim tekstovima kako bi se osiguralo zakonito i racionalno poslovanje. Naglašavamo i potrebu da se ovakav materijal, na odgovarajući način dostavi svim zaposlenicima Predsjedništva (putem Interneta ili u čvrstoj verziji).

3.1.1. Popis sredstava i izvora sredstava za 2006. godinu

Analizom izvještaja o popisu sredstava i izvora sredstava za 2006. godinu i uvidom u dokumentaciju o provedenom popisu, Ured za reviziju je utvrdio kako popis nije u cjelosti urađen u skladu sa računovodstvenim propisima. Ovdje želimo upozoriti na određene nepravilnosti koje su učinjene u toku popisa:

- Nije riješeno pitanje sredstava koja se u Predsjedništvu nalaze «na evidenciji», a vlasništvo su Zajedničkih službi organa i tijela Federacije BiH po prenosu koji je izvršen 90-ih godina. Ovo pitanje je potencirala i komisija za popis, pa je neophodno konačno riješiti ovo pitanje i na odgovarajući način obilježiti ova sredstva,
- Sva sredstva nisu obilježena inventurnim brojevima pa sugeršemo da se tokom 2007. godine obave sve pripreme koje će omogućiti obavljanje kvalitetnijeg popisa u narednom razdoblju,
- Ne postoji jedinstven registar zaduženja - reversa za sva osnovna sredstva. Naime, dio stalnih sredstava (namještaj, kompjuteri) je sadržan u «sobnim listama» (radi se o zaduženjima po uredima), ali za mobitele ne postoji odgovarajuće evidencija o zaduženju.
- Nismo se mogli uvjeriti radi li se kod predloženog rashoda mobitela zaista o rashodu zbog neupotrebljivosti ili mobiteli uopće nisu pronađeni tokom inventure (nije nam fizički prezentiran niti jedan od aparata predloženih za otpis),
- U stalnim sredstvima nije evidentirano vozilo "Renault megan" koje je registrirano još u 2005. godini na Predsjedništvo (u popisu 2005. godini je navedeno kako nije riješeno pitanje vlasništva ovog vozila),
- Nije riješen status vozila koje je van upotrebe od 2005. godine zbog potpune štete, tj. nisu pokrenute aktivnosti u smislu popravke ili prodaje i sl.

Revizija sugerše hitno otklanjanje uočenih propusta i nedostataka , te posebno naglašava potrebu sačinjavanja reversa za sva sredstva kako bi se tačno znalo šta ko duži, te da se isti redovito ažuriraju prilikom promjena.

3.2. Procedure nabavki u toku 2006. godine

Revizija je utvrdila kako zbog slabosti u sistemu internih kontrola kod procesa nabavki tokom 2006. godine u određenim slučajevima nisu dosljedno poštovani propisi koji reguliraju ovo područje. Revidirajući procedure nabavki u toku 2006. godine, uočili smo sljedeće:

- Za nabavku Internet-usluga u 2006. godini nisu provođene odgovarajuće procedure regulirane Zakonom o javnim nabavkama (saldo sa 31.12.2006. godine na kontu 613213 - Izdaci za Internet iznosi 14.744,80 KM),
- Kod nabavke usluga štampanja uočeno je kako je postupak nabavke relativno kasno pokrenut (Odluka Generalni sekretar Predsjedništva BiH br. 05-161-769/06 od 24.05.2006.). Provođenje odgovarajućih procedura reguliranih Zakonom o javnim nabavkama je također dugo trajalo, tako da je ugovor sa izabranim dobavljačem – «Štamparija Fojnica d.o.o.», zaključen tek 28.12.2006. godine. Ugovor važi za budžetsku 2006. godinu, a do raspisivanja javnog natječaja i izbora najpovoljnijeg dobavljača za budžetsku 2007. godinu.
Nadalje, na temelju dokumentacije koja se odnosi na ovaj predmet, nismo primjetili kako je Komisija za javne nabavke sastavila i uputila preporuku ugovornom organu o izboru najpovoljnijeg dobavljača.
Također smo uočili kako je realizacija usluga vršena tokom novembra i decembra, odnosno prije potpisivanja ugovora (pri tom dva primjerka ugovora koje smo imali na uvid imaju različite datume potpisivanja- 28.12.2006. i januar 2007.g.).
Odluka o izboru najpovoljnijeg dobavljača je donesena u septembru 2006., a mišljenje Pravobraniteljstva 27.12.2006. godine.
- Kod procedura nabavke kompjutera, Press klipinga, dnevne i periodične štampe utvrđeno je sljedeće: sve tri procedure provedene su postupkom konkurentskog zahtjeva. Kod nabavke kompjutera i štampe postupak je ponavljan a dobavljačima nije poslano obavještenje o poništavanju postupka kako je to Zakonom predviđeno. Prilikom obnove postupka nisu ponovno dostavljani zahtjevi za ponude na adrese starih ili novih dobavljača, nego je samo objavljen natječaj u Službenom glasniku.
U tenderskoj dokumentaciji za nabavku kompjutera nisu jasno specificirane tehničke karakteristike traženih kompjutera kako bi se obezbjedila usporedivost cijena.
- U jednom slučaju smo uočili da je naknadno donesena odluka o pokretanju postupka nabavke, nakon što je u internoj narudžbi naveden dobavljač od koga se zahtijeva nabavka (materijala za popravku i održavanje opreme)
- Za usluge pranja automobila (troškovi za 2006. iznose 19.537,94 KM) na snazi su ugovori koje je u 2004. godini sa dobavljačima zaključilo Predsjedništvo direktno (na neodređeno vrijeme) i Služba za zajedničke poslove.
Nismo mogli utvrditi na koji način se vrši kontrola cijena iz ugovora (za dobavljača koji je izabran putem SZP nije nam prezentiran ugovor, a kod dva ugovora koji su zaključeni izravno sa dobavljačem fakturisane cijene ne odgovaraju ugovorenim).
- Kod troškova kasko osiguranja revidirali smo i proceduru izbora dobavljača, te su uočeni sljedeći nedostaci:
 - Zaključen je okvirni sporazum nakon provedenog postupka konkurentskog zahtjeva, što nije u skladu sa sa odredbama ZOJN,

- Određen je kriterij za dodjelu ugovora kao ekonomski najprihvatljivija ponuda iako je to nespojivo sa postupkom konkurentskog zahtjeva. Prilikom razmatranja ponuda podkriteriji nisu bodovani,
- Nije pribavljeno mišljenje Pravobranilaštva prije zaključivanja ugovora čija je vrijednost preko 10.000 KM.

Općenito uočeni nedostaci i propusti kod izvršenih nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u toku 2006. godine:

- sistem internih kontrola koji osigurava proceduru izbora najpovoljnijeg dobavljača u skladu sa Zakonu o javnim nabavkama nije zadovoljavajući, te je nužno isti dograditi i dosljedno primjenjivati;
- izjave o nepristranosti i povjerljivosti nisu pravovremeno napravljene i potpisane od strane članova komisije za provođenje nabavki (članak 5. Naputka o primjeni Zakona o javnim nabavkama), već je to urađeno naknadno;
- u pojedinim slučajevima tenderska dokumentacija nije precizno sačinjena;
- uočili smo kako sačinjeni zapisnici sa otvaranja ponuda nisu uredni;
- kod otvorenog postupka se ne može utvrditi jesu li ponude ocijenjene u skladu sa objavljenim kriterijima. Uz zapisnike o ocjeni ponuda nisu priložene ocjene-evaluacije ponuda, nego se koristio termin "jednoglasno donesena odluka o izboru dobavljača", što nije prihvatljiva terminologija za javne nabavke, niti je u skladu sa predviđenim procedurama Zakona o javnim nabavkama;
- ponavljanje postupka kod konkurentskog zahtjeva nije vođeno u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;
- sačinjeni ugovori sa izabranim dobavljačima nisu pravovremeno slani na mišljenje u Pravobraniteljstvo, već je to urađeno naknadno (nešto više o ovoj problematici u narednom poglavlju);
- uočili smo kako saradnja između Komisije i drugih organizacijskih jedinica Predsjedništva nije bila na zadovoljavajućoj razini, te bi ubuduće saradnja morala biti mnogo bolja i kvalitetnija u cilju zakonite provedbe procedure nabavki;

Predsjedništvo je Dopisom broj 05-10-92/06 od 10.01.2007. godine retroaktivno poslalo sedam ugovora Pravobraniteljstvu na mišljenje o pravilnosti korištenja javnih sredstava kod dodjele ugovora (radi se o ugovorima sa sljedećim dobavljačima: "Mrkulić company" za avio karte, "AC Quttro" d.o.o. za popravku i održavanje motornih vozila, " Triglav BH Osiguranje" za kasko osiguranje, "Exclusive" d.o.o. za nabavku uredskog materijala, "CMG" d.o.o. za usluge praćenja i analize medija, SZR "Sunce" za radove za popravku rezidencije "Konak", "Energopetrol" za gorivo).

Dopisom Broj M-542/06 od 12.01.2007. godine Pravobraniteljstvo je odgovorilo u smislu člana 13.stav 15. Zakona o Pravobraniteljstvu BiH gdje je se kaže kako je obaveza ugovorenog organa (u ovom slučaju Predsjedništva BiH) da prije zaključivanja ugovora zatraži mišljenje Pravobraniteljstva BiH. U smislu istaknutog, a posebno cijeneći vrijeme proteklo od zaključivanja ugovora i činjenice kako su ugovorne obaveze između ugovornih strana u većoj mjeri bile realizirane, Pravobraniteljstvo BiH je ocijenilo bespredmetnim davanje mišljenja na spomenute ugovore.

Revizija sugeriše rukovodstvu Predsjedništva dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama u svim slučajevima. Nadalje, preporučujemo analiziranje razloga zašto se Zakon o javnim nabavkama tokom 2006. godine nije provodio u svim segmentima i zašto su činjeni mnogobrojni propusti, kako bi spomenute analize osigurale da se ubuduće ne čine isti propusti.

Također smatramo, imajući u vidu značajnost procesa nabavki, kako provođenje procedura nabavki treba započeti odmah po usvajanju budžeta kako bi iste bile završene pravovremeno, te kako je potrebno sačiniti detaljan plan nabavki i stalno raditi na unapređenju tenderske dokumentacije u dijelu koji se odnosi na jasnu tehničku specifikaciju robe i usluga koje se traže, kako bi se mogla izvršiti što kvalitetnija evaluacija.

3.3. Izvršenje budžeta

Planirani budžet Predsjedništva za 2006. godinu iznosio je 6.950.000,00 KM. Ovaj iznos se odnosio na tekuće izdatke u iznosu od 5.102.000,00 KM i na kapitalne izdatke u iznosu od 78.000,00 KM, za Program posebnih namjena u iznosu od 1.770.000,00 KM, (oficiri za vezu u Hagu), Program posebnih namjena "Konak" u iznosu od 70.000,00 KM i za Dodjelu odlikovanju u iznosu od 50.000,00 KM koji nisu korišteni u toku 2006. godine. Nadalje Odlukom Vijeća ministra BiH broj 1/07 od 08.02.2007. godine odobrena su sredstva rezervi za Ured broj 1 oficira za vezu pred ICTY u iznosu od 91.179,00 KM, te ostvareni prihodi na temelju naplate materijalne štete od osiguravajućeg društva u iznosu od 1.970,57 KM. Ukupno odobreni budžet - prihodi za 2006. godinu iznosi 7.043.150,00 KM, a ostvareni ukupni rashodi na razini Predsjedništva iznose 6.321.083,00 KM ili 90 % od planiranih sredstava.

Ostvareni ukupni rashodi Predsjedništva za 2006. godinu iznosili su 6.321.083,00 KM ili 722.067,00 KM manje od planiranih (realizirano je 90 % od planiranih sredstava).

Napominjemo kako je također promjenom finansijskog plana izvršena preraspodjela finansijskih sredstava između Ureda broj 1 i 3 oficira za vezu pred ICTY u iznosu od 40.000,00 KM.

Tokom revizije smo uočili kako Predsjedništvo nije u cjelosti utvrdilo odgovarajuća pravila i procedure kao ni osiguralo dosljednu primjenu postojećih - kojima se utvrđuje pravo na stvaranje raznih kategorija troškova i sistema kontrola nad nastankom i evidentiranjem spomenutih troškova. Ovi problemi su uočeni i tokom revizije za 2006. godinu, te smatramo kako je nužno imati jasna i precizna pravila potrošnje kao i osigurati dosljednu primjenu istih.

Zapažanje revizije glede izvršenja budžeta za 2006. godinu po pojedinim značajnijim kategorijama troškova su sljedeća:

- **Putni troškovi:** ostvarenje putnih troškova u toku 2006. godine iznosi 596.513,00 KM, a planirani su u iznosu od 690.000,00 KM, što je 86% izvršenje u odnosu na odobreni budžet za 2006. godinu. Zapaženo je kako su i ove godine utrošena značajna budžetska sredstva na spomenutoj poziciji i kako bi, po mišljenju revizije, Predsjedništvo trebalo i dalje vršiti sveobuhvatne analize opravdanosti svih kategorija službenih putovanja uključujući obavezno i brojnost službenih delegacija (faktor koji u mnogome utječe na visinu putnih troškova).

Revizijom izdavanja i pravdanja putnih naloga uočili smo ponovno kako evidencija istih tokom 2006. godine nije bila na zadovoljavajućoj razini i kako postoje određeni nedostaci i propusti koji se trebaju hitno otkloniti. Radi se, naime, o tome da se evidencija putnih naloga nije vršila u momentu sačinjavanja i izdavanja putnog naloga, nego se formirala tek nakon donošenja naloga za pravdanje, tj. *post festum* - po mišljenju revizije takvo postupanje ne predstavlja urednu i ažurnu evidenciju (krajem 2006. godine uočili smo određena poboljšanja, ali napominjemo kako ćemo moći dati svoju konačnu ocjenu u toku revizije za 2007. godinu).

Nadalje, primjetili smo također kako uz putne naloge nema priloženih poziva za putovanje, tako da se nismo mogli sa sigurnošću uvjeriti u ispravnost obračuna putnog naloga (poziv za službeno putovanje utječe na način obračuna putnog naloga, te smatramo kako bi isti, tamo gdje postoji poziv za službeni posjet, trebao biti priložen uz putni nalog prilikom pravađanja).

Uočili smo određene aktivnosti po pitanju retroaktivnog prikupljanja i kompletiranja poziva za službeno putovanje, ali isti proces nije u cjelosti završen, tako da nismo vidjeli efekte od ove aktivnosti.

Pravađanje putnih akontacija u toku 2006. godine nije bilo vršeno u skladu sa Odlukom o načinu obračunavanja plata i drugih materijalnih prava imenovanih osoba u uredima članova Predsjedništva BiH (radi se o roku od pet dana za pravađanje putnog naloga po završetku službenog putovanja), nego su uočena permanentna kašnjenja u pravađanju putnih naloga i podignutih akontacija (uočili smo slučajeve kašnjenja po mjesec ili dva i parcijalno pravađanje podignutih akontacija).

Kod kreiranja internih kontrola u pogledu smještaja prilikom službenih putovanja, trebalo bi jasno definirati ko i do kojih iznosa može koristiti sredstva namijenjena za smještaj, odnosno do koje visine se mogu plaćati troškovi prenoćišta u hotelima. Ovo navodimo iz razloga što smo u jednom slučaju primjetili kako su za dva noćenja u inozemstvu plaćeni troškovi smještaja u iznosu od 1.465,00 EUR po danu.

Revizija ponovno ukazuje na gore pobrojane propuste koji su činjeni tokom 2006. godine, te sugerše poduzimanje aktivnosti na stvaranju uredne i ažurne evidencije putnih naloga sa posebnim naglaskom na zakonski rok pravađanja putnih akontacija i obavezno prilaganje sve prateće dokumentacije uključujući i pozive za službeno putovanje. Mišljenja smo kako bi općenito trebalo podići evidenciju i pravađanje putnih troškova na znatno višu razinu od dosadašnje.

- **Upotreba i održavanje službenih automobila:** U toku 2006. godine na poziciji goriva i troškova održavanja je potrošeno 414.055,77 KM. Revidiranjem ove kategorije troškova smo ponovno uočili propuste u primjeni Pravilnika o upotrebi službenih vozila u Predsjedništvu (broj 01-653/02 od 19.03.2002. godine) koji se odnose na evidenciju o izdanim putnim nalogima, izvještaj o pređenim kilometrima i utrošku goriva, održavanju i servisiranju.

Postojeće evidencije tokom 2006. godine o izdanim nalogima za vozila i utrošku goriva ne osigurava cjelovito praćenje i nadzor nad upotrebom automobila, ne osiguravaju podatke o pređenoj kilometraži i povećavaju rizik od nekontrolirane potrošnje goriva (npr. primjetili smo utroške goriva koji su po pojedinim automobilima na godišnjoj razini iznosili 6.086 litara, 6.270 litara, 5.232 litara, 11.956 litara, itd. ali, ne postoji evidencija o pređenoj kilometraži, tako da nismo bili u mogućnosti potvrditi opravdanost ovolike potrošnje goriva).

Po mišljenju revizije, tokom 2006. godine nije postojala ni jasna definirana nadležnost i odgovornost između ureda članova Predsjedništva i Odjela za logistiku - u uredima se vrši izdavanje odobrenja, a u Odjelu logistike se evidentira utrošak goriva tek po pristizanju računa, gotovinske isplate za gorivo tokom službenih putovanja se ne evidentiraju, izvještaj o pređenoj kilometraži se ne dostavlja u Odjel logistike kako je predviđeno Pravilnikom i sl. Nadalje uočili smo kako su putni nalozi o upotrebi službenih automobila kojima se vodi evidencija o potrošnji goriva i pređenim kilometrima dosta neuredni i neažurni.

Kod održavanja vozila također smo utvrdili određene nedostatke i propuste koji se odnose na procedure prijavljivanja nedostataka i kvarova (definiranih u Pravilniku o upotrebi službenih vozila) kao i na način izbora dobavljača za popravke i održavanje vozila (ostvareni troškovi upotrebe i održavanja službenih automobila sa 31.12.2006. godine iznose 177.733,00 KM).

Nadalje smo uočili kako se održavanje vozila tokom 2006. godine nije odvijalo u skladu sa predviđenim procedurama reguliranim Pravilnikom o materijalno - finansijskom poslovanju. Tako smo u pojedinim slučajevima evidentirali kako su izvršene usluge popravki prije ispostavljanja internih narudžbi, prilikom izdavanja internih narudžbi već određen dobavljač za tu vrstu nabavke ili nema ovjere od strane odjeljenja logistike o opravdanosti popravke, što nije u skladu sa propisanim internim pravilima i procedurama.

Nadalje, uočili smo kako su izvršene usluge kasko osiguranja za vozilo koje je vlasništvo Službe za zajedničke poslove organa i tijela Federacije Bosne i Hercegovine. Obzirom kako Odlukom Vlade Federacije BiH o privremenom ustupanju na korištenje od 07.08.2003. godine nije definirano razdoblje korištenja vozila, smatramo kako je usluge osiguranja koje iznosi 6.017,00 KM trebalo realizirati tek po definiranju razdoblja za koje se vozilo koristi (prezentirana je stara odluka, ali ništa iz 2006. godine kako bi se vidjelo kako će se vozilo i dalje moći koristiti u Predsjedništvu).

Ured za reviziju ukazuje na potrebu donošenja internih pravila i procedura kojim će se jasno definirati nadležnosti i odgovornosti svih organizacijskih cjelina (tj. pojedinaca koji koriste vozila) prilikom upotrebe službenih vozila. Smatramo kako ova kategorija troškova tokom 2006. godine nije bila pod zadovoljavajućom kontrolom (počev od same evidencije o upotrebi koja nije bila zadovoljavajuća) i kako bi trebali u narednom razdoblju uložiti dodatne napore, te urediti način upotrebe i održavanja voznog parka na jedan racionalan i transparentan način.

Nadalje smo uočili pojavu koja već dugo egzistira u Predsjedništvu, a na koju ovaj put želimo posebno skrenuti pažnju. Radi se o činjenici kako Predsjedništvo koristi automobile koji nisu vlasništvo Predsjedništva, tj. automobile od drugih razina vlasti ili institucija (npr. entiteti itd.).

Mišljenja smo kako bi ovu problematiku trebalo staviti na dnevni red i konačno zauzeti jasan stav po ovom pitanju te posebno definirati tko, kada i u kojim uvjetima može koristiti automobil koji nije vlasništvo Predsjedništva i tko snosi troškove glede održavanja (ako se odluči o ovoj varijanti). Napominjemo kako ovakva mogućnost korištenja vozila koja nisu u vlasništvu Predsjedništva ostavlja mogućnost raznim špekulacijama.

- **Troškovi reprezentacije:** Revidiranjem troškova reprezentacije (u toku 2006. godine isti su iznosili 146.587,43 KM). Ponovno smo uočili pojavu kako postoje računi bez specifikacija i zabilješki o razlogu nastanka troška reprezentacije. Nadalje uočili smo kako tokom 2006. godine nije bio definiran način korištenja troškova reprezentacije tokom boravka na službenom putu (kada, u kojim prilikama, do kojih iznosa i sa kojim predstavnicima se mogu koristiti sredstva za reprezentaciju). Ovo navodimo iz razloga što smo u nekim slučajevima prilikom službenih putovanja članova Predsjedništva u inozemstvu uočili troškove reprezentacije preko 2.000,00 KM.

Nadalje smo također primjetili, na što želimo skrenuti posebnu pažnju, visoke troškove koji se fakturiraju od Zajedničkih službi FBiH (isti u 2006. godini iznose od 90.980,64

KM ili 62 % od ukupnih troškova), a radi se uglavnom o konzumaciji pića i kava po uredima zaposlenih u Predsjedništvu. Mišljenja smo kako bi se ova kategorija troškova trebala preispitati i jasno i precizno definirati tj. razgraničiti stvarni i opravdani trošak reprezentacije od svakodnevnih konzumacija napitaka od strane zaposlenih.

Ured za reviziju ponovno sugerše poduzimanje aktivnosti u cilju jasnijeg i preciznijeg definiranja ko, kada, u kojim uvjetima, do koga iznosa itd. može koristiti reprezentaciju. Uspostavljanje obaveze pisanja izvještaja o tome povodom čega je načinjen trošak reprezentacije kao i popis gostiju, ako se radi o manjim skupinama, trebalo bi postati obavezno. Mogućnost izostavljanja ovih podataka u specifičnim situacijama i za članove Predsjedništva je prihvatljivo, ali nikako ne bi trebalo postati praksa.

- **PTT troškovi:** Troškovi mobilnih telefona iznose 129.136,53 KM, a fiksnih telefona 104.267,41 KM, što ukupno iznosi 233.403,94 KM. Revidiranjem PTT troškova uvidjeli smo kako sistem interne kontrole nije u cjelosti zadovoljavajući. Pravilnik o pravu na korištenje fiksnih telefona, mobilnih telefona i usluga javnog informiranja u Predsjedništvu BiH koji regulira i ograničenja u potrošnji se djelomično primjenjivao samo u Sekretarijatu, za razliku od ureda članova Predsjedništva gdje nismo uočili kako su se ograničenja primjenjivala dosljedno u svim slučajevima, tj. kako je nekome naplaćeno prekoračenje.

Tako je kod troškova mobilnih telefona utvrđeno kako su se prekoračenja dozvoljenih troškova u Sekretarijatu uredno odbijala od plate zaposlenih koji su imali prekoračenje, ali se u uredima Predsjedništva nije vršilo odbijanje prekoračenja, nego su se pravdala odlukama, bez ikakvog pisanog obrazloženja i validnog dokaza. Utvrđeno je i to kako uopće nisu izvršene obustave za prekoračenja u korištenju mobilnih telefona koje su napravili pojedini članovi ureda Predsjedništva za 10. mjesec, dakle neposredno prije odlaska sa dužnosti, a prije dolaska novih članova ureda.

Krajem godine (27.12.2006.) novi članovi Predsjedništva donijeli su Odluku o izmjeni Pravilnika o pravu na korištenje mobilnih telefona u kojem se, pored ostalog, precizira kako je za odobrenje uvećanog iznosa za troškove mobilnih telefona potrebno priložiti obrazloženi pisani zahtjev i račun. Prema mišljenju revizije, ovo nije dovoljno kako bi se utvrdilo namjensko trošenje mobilnih telefona, te smatramo kako je prilaganje listinga u slučaju prekoračenja jedini pravi način efikasne kontrole troškova mobitela.

Revizija sugerše dosljednu primjenu usvojenih pravila i procedura koji će omogućiti racionalnu potrošnju, dok se iznimna prekoračenja, po mišljenju revizije, trebaju obavezno pravdati validnim dokazima i obrazloženjima.

- **Troškovi školovanja zaposlenika:** Tokom revizije smo uočili kako postoji uredna i vjerodostojna dokumentacija u skladu sa internim pravilnikom koji regulira ovo područje (osim u jednom slučaju gdje je potpisnik Rješenja Generalni sekretar, a u skladu sa internim pravilima trebao bi biti član Predsjedništva). No, ovdje želimo naglasiti kako je potrebno preciznije i jasnije definirati procedure i uvjete za dodjeljivanje sredstava za obrazovanje i stručno usavršavanje (troškovi u 2006. godini su iznosili 20.255,49 KM), te cijeli postupak učiniti transparentnim.

Pravo na obrazovanje i stručno usavršavanje utvrđeno je odlukom Predsjedništva od 14.7.2004. u kojoj stoji kako se to pravo ostvaruje u skladu sa potrebama Predsjedništva. U odluci dalje stoji kako je za odobrenje sredstava potrebna saglasnost

člana Predsjedništva i odgovarajuća dokumentacija. Nigdje nije precizno i jasno navedeno kako se ostvaruje transparentnost postupka (interno oglašavanje), koliki iznos je moguće odobriti, prema kojim kriterijima, koje su potrebe Predsjedništva i kako se one utvrđuju. Uočili smo i pojavu odobravanja sredstava zaposlenicima ureda za koje nije bilo izvjesno kako će nastaviti rad u novom sazivu, odnosno kako će njihovo školovanje ubuduće koristiti Predsjedništvu.

U cilju racionalnijeg, ekonomičnijeg i transparentnijeg trošenja javnih sredstava revizija preporučuje rukovodstvu Predsjedništva sačinjavanje plana potreba za odgovarajućim profilima struke, donošenje internih pravila i procedura za troškove školovanja s kriterijima ko, kada, pod kojim uvjetima, do kog iznosa itd., može koristiti sredstva za ove namjene, i vođenje računa o problemu isteka mandata i odlasku zaposlenika kojima se odobravaju sredstva.

- **Izdaci za energiju (električnu energiju i plin) i komunalije (voda i kanalizacija):** Za troškove energije i komunalija u zgradi Predsjedništva ne postoji dokument koji bi poslužio kao temelj za raspodjelu ovih troškova između Predsjedništva BiH i ostalih korisnika uredskog prostora u zajedničkoj zgradi. Raspodjela se vrši na temelju nekad davno utvrđenog usmenog dogovora prema kojem se troškovi dijele razmjerno površini korisnog prostora za svakog korisnika zgrade. Iako se može vidjeti kako se dogovor tokom godine dosljedno primjenjivao (u prilogu faktura postoji detaljna specifikacija i obračun prema površini korisnog prostora), mišljenja smo kako je potrebno formalizirati ovaj dogovor potpisivanjem ugovora između svih strana koje koriste uredske prostorije u zajedničkoj zgradi. U jednom slučaju kod obračuna za troškove grijanja u uredu člana Predsjedništva u Lukavici ne može se vidjeti na temelju čega je izračunata raspodjela troškova između Elektrotehničkog fakulteta i Predsjedništva jer nije priložena originalna faktura dobavljača, koja je prema Ugovoru temelj za obračun. Nadalje smo također uočili kako postoji Ugovor i aneks Ugovora sa Banskim dvorom – Kulturni centar Banja Luka o korištenju prostorija za člana Predsjedništva, te bi također trebalo sagledati ovu problematiku.

Revizija sugeriše rukovodstvu Predsjedništva otklanjanje spomenutih nedostataka i sačinjavanje odgovarajućih ugovora, gdje bi se jasno i precizno definirali i razgraničile sve kategorije troškova po ovim osnovama.

- **Usluge javnog informisanja i odnosa sa javnošću:** Tokom revizije smo uočili kako se veći dio godine štampa nabavljana od različitih dobavljača. Nakon izbora najpovoljnijeg dobavljača (u 10. mjesecu 2006. godine), provedenog u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, dostavu dnevne štampe vrši preduzeće "Centropress". Sekretarijat dostavlja dobavljaču narudžbenicu sa specifikacijom potrebne štampe koju sastavlja na temelju internih narudžbi iz svakog od ureda članova Predsjedništva. Isporuka se vrši na protokol gdje se onda paketi raspoređuju prema uredima i sekretarijatu, prema natpisu na paketu. Zbog ovakvog načina isporuke, gdje dobavljač mora razvrstavati štampu za svaki ured posebno, teško je bilo prikupiti dovoljan broj ponuda, pa je postupak izbora ponavljan. Nadalje smo primjetili kako je krajem godine izabran i dobavljač za usluge pressklippinga.

Revizija je mišljenja kako bi trebalo ispitati opravdanost korištenja usluge press klippinga tj. ispitati jesu li i u kojem smislu koristi od ove usluge značajne za rad Predsjedništva. Usluga press klippinga znači arhiviranje informacija objavljenih u

medijima u obliku klipova. Smatramo kako ova usluga može u određenom smislu biti veoma korisna za Institucije od posebnog značaja, ali bi trebalo jasno razgraničiti koje Institucije imaju pravo na korištenje ove usluge i tko im to odobrava, kako ovo ne bi postala masovna pojava.

- **Izdaci za odjeću, uniforme i platno:** revidiranjem ove kategorije troškova uočili smo kako ukupan iznos troška za 2006. godinu iznosi 6.417,66 KM. Sredstva za ove potrebe predviđena su Odlukom o troškovima reprezentacije i troškovima za protokolarne potrebe od 2005. godine (po 4.000 KM za urede i sekretarijat).

Sugerišemo razmatranje opravdanosti i utemeljenosti spomenute Odluke ili jasnijeg i preciznijeg definiranja šta se sve pod time podrazumijeva i ako sve ima pravo na spomenute troškove.

- **Problematika ugovora o djelu:** U Sekretarijatu Predsjedništva još uvijek ima zaposlenih na mjestima koja nisu predviđena sistematizacijom i koji su angažirani po ugovorima o djelu koji se produžavaju već duže razdoblje. Napominjemo kako se u ovim slučajevima formalno zaključuju ugovori o djelu, a u stvarnosti se radi o ugovorima o radu (obim posla isti kao kod stalno zaposlenih, rad organizira poslodavac i za taj rad snosi poslovni rizik, poslovi se obavljaju u službi poslodavca pod njegovim nadzorom i uputama, uz njegovo određivanje vrste, mjesta, vremena rada i plaćanje po vremenu rada). Nadalje smo primjetili kako se u pojedinim uredima članova Predsjedništva prilikom zapošljavanja sklapaju ugovori o djelu, a ne ugovori o radu koji treba da se vežu za dužinu trajanja mandata članova Predsjedništva.

Revizija ponovno sugeríše preispitivanje svih ugovora koji se odnose na zapošljavanje, te svodenje istih u skladu sa zakonskom regulativom koja regulira ovu pravnu materiju (Zakon o radu u Institucijama BiH, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu u Institucijama BiH, Interni pravilnik o unutarnjem ustroju i upošljavanju u uredu člana Predsjedništva BiH) gdje su tačno propisani uvjeti i načini zapošljavanja.

3.4. IT sistem

Informacioni sistem u Predsjedništvu je djelomično uspostavljen i isti je prilično neorganiziran, pa kao takav ne pruža odgovarajuću podršku i moguće funkcionalnosti u radu. Trenutno na poslovima informatike radi samo stručni saradnik za razvoj informacionih sistema što nije dovoljno za sve obaveze koje se predviđaju u segmentu implementacije informacionog sistema. Djelomična uvezanost nije izvedena na preporučljiv način, ne postoji centralizirano upravljanje sistemom, niti kreiranje rezervnih kopija podataka. Svi korisnici imaju Internet konekciju sa mail uslugom, ali aspekti zaštite nisu provedeni na odgovarajući način. E-mail nalozi za sve službenike nisu kreirani pod domenom institucije, nego se dijelom koriste mail adrese javnih provajdera. Implementirano je više Internet konekcija što nije dobro rješenje, ni sa tehničkog, ni sa finansijskog aspekta, gdje je bez centralizacije sistema gotovo nemoguće očekivati veću efikasnost.

Radne stanice koje se koriste imaju različite operative sisteme gdje se na određenom broju računara koristi nelicenciran operativni sistem. Prethodno se naročito odnosi na nove računare dobivene donacijom, koji će biti u upotrebi duže razdoblje. Microsoft Office paketi su također djelomično licencirani što je problem koji treba globalno rješavati na razini države. Što se tiče

antivirusnih softvera trenutno su u upotrebi slobodni softveri, *BitDefender* i *Avast Home*, što treba promijeniti kako bi se ostvarila veća sigurnost sistema.

Općenito revizijom je uočeno kako različiti informacijski pod sistemi koji u Predsjedništvu postoje međusobno nisu uvezani, te postojeći informatički kapaciteti nisu na najbolji način iskorišteni, što može dovesti do neefikasnog korištenja postojećih informatičkih resursa. Informacijski pod sistemi čine zasebne cjeline bez ikakvog dodira i dijeljenja resursa sa drugim pod sistemima i Predsjedništvom kao cjelinom. Ne postoje planirana budžetska sredstva za razvoj organiziranog informacijskog sistema.

Predsjedništvo nema još uvijek utvrđenu i definiranu strategiju razvoja informacijskog sistema koja bi bila temelj za definiranje smjernica i prioriteta budućeg razvoja. Iz svega gore izloženog revizija preporučuje sljedeće:

- **Planirati potrebna budžetska sredstva za implementiranje organiziranog informacijskog sistema,**
- **Omogućiti kvalitetnu uspostavu i administraciju informacijskog sistema,**
- **Kreirati Projekt izgradnje lokalne računarske mreže i isti realizirati na temelju planiranih sredstava iz budžeta. Prilikom implementiranja prethodnog može se iskoristiti postojeći server preko kojeg bi se vršila centralno administriranje. Potrebno je osigurati prostor za server sobu, isti adekvatno opremiti i osigurati pristup. Planirati nabavku opreme i softvera za pravljenje rezervnih kopija kako podataka na serveru tako i podataka klijenata,**
- **Kreirati interna akta za lokalni informacijski sistem koja bi obuhvaćao opis sistema, pravljenje rezervnih kopija, sigurnosni plan i plan daljnjeg razvoja informacijskog sistema,**
- **Omogućiti kontroliran izlaz na Internet preko servera i firewall-a i time smanjiti trenutni broj Internet konekcija, čime će se smanjiti troškovi zakupa, a povećati upravljivost i sigurnost sistema.**

3.5. Programi posebnih namjena - uredi oficira za vezu pred Međunarodnim sudom za bivšu Jugoslaviju u Hagu:

Ured br. 1- Ured bošnjačkog oficira za vezu pred ICTY:

Analizom planiranja i izvršenja budžeta Ureda br. 1 – Ureda bošnjačkog oficira za vezu uočili smo kako su prvobitno odobrena sredstva iz budžeta iznosila 550.000,00 KM (premda su tražena sredstva u iznosu od 684.392,00 KM) i kako su naknadno odobrena sredstva budžetske rezerve u iznosu od 91.179,00 KM, kao i izvršena preraspodjela finansijskih sredstava od hrvatskog oficira za vezu u iznosu od 40.000,00 KM, čime ukupno odobrena sredstva iznose 681.179,00 KM. Izdaci - rashodi su izvršeni u iznosu od 616.686,00 KM ili 91% u odnosu na odobrena sredstva. Napominjemo kako su četiri zaposlena stalno smještena u Hagu.

Analizom troškova poslovanja smo uočili kako je ovaj Ured i prethodnih godina imao veće troškove poslovanja od odobrenih i kako kontinuirano ima probleme s planiranjem i izvršenjem budžeta, što govori i činjenica kako su i u 2006. godini stvoreni troškovi veći od prvobitno odobrenog budžeta, pa se naknadno tražila i koristila budžetska rezerva i preraspodjela od drugih ureda.

Posebno želimo naglasiti potrebu savršenja uplate doprinosa iz plata s obzirom na činjenicu kako je od 2001. godine uvijek bilo nekih zaostataka. S obzirom na to kako sada ured raspolaže sa dovoljnim iznosom novca, nužno je izvršiti cjelokupnu rekonstrukciju obračuna i knjiženja poreza i doprinosa kako bi prelaskom na uplatu istih preko ISFU sistema trezorskog poslovanja situacija bila čista.

Ponovno su uočeni problemi u planiranju i izvršenju budžeta, te kako poslovanje ovog Ureda zahtijeva veća sredstava od odobrenih. Planiranje bi trebalo izvršiti prema realnim potrebama i pokušati uvažiti opravdane zahtjeve odnosno stvarne potrebe oficira za vezu (problem koji je potenciran i u Izvještaju o reviziji za 2004. i 2005. godinu), kako bi se izbjegle potreba za stalnim korištenjem rezervi i raznim prestrukturiranjima budžeta.

Ured br. 2 - Ured srpskog oficira za vezu pred ICTY:

Analizom planiranja i izvršenja budžeta Ureda br. 2 – Ureda srpskog oficira za vezu uočili smo kako sredstava odobrena iz budžeta iznose 550.000,00 KM, a izvršena su u iznosu od 549.525,00 KM ili gotovo 100% u odnosu na odobrena sredstva. Od ukupno troje zaposlenika, dvoje zaposlenika svoje poslove obavlja u Hagu, a jedan zaposlenik je smješten u B. Luci. Revidiranjem troškova upotrebe službenih automobila uočili smo kako je opravka automobila koji se koristi u uredu u Sarajevu vršena na teret budžeta ureda oficira za vezu. (radi se o iznosu 4.622,69 KM).

Ured br. 3 – Ured hrvatskog oficira za vezu pred ICTY:

Analizom planiranja i izvršenja budžeta Ureda br. 3 – Ureda hrvatskog oficira za vezu uočili smo kako su sredstava odobrena iz budžeta iznosila 550.000,00 KM, dok su izvršena u iznosu od 489.933,00 KM ili 96% u odnosu na odobrena sredstva, s napomenom kako je izvršena preraspodjela u iznosu od 40.000,00 KM u korist bošnjačkog oficira za vezu. Tokom 2006. godine od ukupno četiri zaposlenika, dva su se nalazila u Hagu, a dva u BiH. Prilikom određivanja i isplate naknade po ugovoru o djelu za jednog zaposlenika nije se uzimao odgovarajući koeficijent i procenat od plate utvrđen važećim Pravilnikom, te je potrebno izvršiti odgovarajuće korekcije.

Opća zapažanja o poslovanja ureda oficira za vezu pri ICTY u Hagu koje je revizija uočila tokom posjete Hagu:

Revizijski tim je u razdoblju od 16.10. do 18.10. 2006. godine boravio u Hagu i na licu mjesta izvršio reviziju poslovanja, te uočio sljedeće nedostatke i probleme:

- Sistem internih kontrola, tj. pravila i procedure poslovanja nisu na zadovoljavajućoj razini, te bi trebalo što hitnije kreirati iste. Ovdje prije svega mislimo na pravila i procedure za određene frekventnije - značajnije troškove (npr. upotreba službenih automobila, telefona, putnih troškova, reprezentacije itd.). Napominjemo kako su ista donesena tek u februaru 2007. godine;
- Goruće pitanje plaćanja poreza i doprinosa koje se vršilo na način kako se novci podižu na banci u Hagu i nose u BiH gdje se vrši uplata navedenih poreza i doprinosa nije riješeno u toku 2006. godine. Također smo uočili i kako samo plaćanje spomenutih doprinosa nije vršeno redovito u toku godine. Ovakav način plaćanja se vršio godinama, te je sa aspekta revizije ovakav rad neprihvatljiv i treba ga hitno riješiti;

- Prilikom obračuna poreza i doprinosa na plate izostavljen je obračun i uplata poreza 0,5% za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u FBiH (odnosi se na ured 1 i 3)
- Pitanje statusa oficira za vezu tokom 2006. godine, po mišljenju revizije, nije jasno i precizno definirano, te postoje određene nejasnoće i dileme kada je u pitanju finansijsko računovodstveno poslovanje, procedure izvještavanja, koordinacija između oficira i Predsjedništva, tko treba da vodi i organizira računovodstvo, pitanje kontrole dokumentacije koja se dostavlja u Predsjedništvo itd.
- Planiranje i izvršenje budžeta (problem koji godinama egzistira), po mišljenju revizije, nije urađeno na zadovoljavajući način jer nisu uzeti u obzir svi relevantni parametri na odgovarajući način. Mišljenja smo kako bi problematiki planiranja i izvršenja budžeta trebalo posvetiti mnogo više pažnje, te sagledati i procijeniti sve okolnosti i analizirati opravdanost i visinu svih troškova kod sva tri oficira za vezu. Revizija je posebno ovaj problem uočila kod bošnjačkog oficira za vezu;
- Uočili smo kako u toku prethodne revizije nije usvojen finansijski plan za oficire za vezu, na temelju odobrenog budžeta;
- Nije riješeno pitanje tajnosti rada koje se reflektira na finansijsko računovodstveno poslovanje, tj. načina obilježavanja dokumentacije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka;
- U 2006. godini nisu bila kreirana pisana posebna pravila i procedure za korištenje novčanih sredstava posebnih – specijalnih namjena koja su oficiri koristili u svome radu;
- Tokom revizije uočili smo kako uredsko poslovanje u svakom od ureda nije bilo na zadovoljavajućoj razini (mislimo na evidencije protokola, knjigu ulaznih faktura, evidencije putnih naloga za osobe i automobile itd.).
- Uočili smo pojavu kako se automobili koji su ranije nabavljeni za potrebe oficira za vezu u Hagu koriste u Sarajevu u Predsjedništvu, a istovremeno imamo nabavke novih automobila koje se vrše u Hagu. Mišljenja smo kako bi ovakve pojave trebalo preispitati sa aspekta racionalnosti i opravdanosti.

Opći dojam revizije je kako realizacija ovoga Programa posebnih namjena nije bila jasno i precizno definirana. Iz postojećih pravila i procedura se ne može jasno utvrditi tko je tačno odgovoran za materijalno-finansijsko poslovanje (što je bio predmet revizije), po kojim pravilima i procedurama se realizira program, kome se podnose izvještaji i kakva je uloga Predsjedništva i Sekretarijata, kako i čime je regulirana tajnost rada oficira, način obilježavanja dokumentacije itd. Dojam revizije je kako mnogi u Predsjedništvu tokom 2006. godine nisu bili dovoljno uključeni u problematiku poslovanja oficira za vezu, te bi ubuduće trebalo više pažnje posvetiti načinu poslovanja i obaveznom kreiranju jasnih i preciznih pravila i procedura.

Revizija ponovno sugerše rukovodstvu Predsjedništva razmatranje naših zapažanja i sugestija, te poduzimanje odgovarajućih aktivnosti u cilju sistematskog rješavanja problema, te racionalnijeg i učinkovitijeg rada oficira za vezu, kako bi kreiranjem kvalitetnih pravila i procedura, po mišljenju revizije, olakšali i sam rad oficirima i omogućili im da izvrše svoju temeljnu zadaću.

4. KORESPONDENCIJA

Predsjedništvu je uručen nacrt Izvještaja o reviziji za 2006. godinu na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Predsjedništvo nije dostavilo svoje komentare na nalaze sadržane u nacrtu Izvještaja.

5. REZIME

Ured za reviziju je izvršio reviziju finansijskog poslovanja Predsjedništva u skladu sa Zakonom o reviziji i INTOSAI standardima, uvažavajući opće uvjete okruženja u kojem je egzistiralo Predsjedništvo.

Revidiranjem poslovanja u 2006. godini ponovno smo utvrdili brojne nedostatke i propuste, te smo na temelju istih dali određene sugestije i preporuke u cilju unapređenja poslovanja Predsjedništva koje se odnose na:

- nedostatke koji govore o slabostima sistema internih kontrola (vidjeti tačku 3.1.);
- nepoštovanje procedura nabavki koje su regulirane Zakonom o javnim nabavkama (vidjeti tačku 3.2.);
- nedostatke i propuste u procesu izvršenja budžeta (vidjeti tačku 3.3.);
- problematiku glede funkcioniranja IT sistema (pogledati tačku 3.4. ovog Izvještaja)
- nedostatke u funkcioniranju oficira za vezu u Hagu (vidjeti tačku 3.5.).

Opći dojam revizije je kako poslovanje Predsjedništva u toku 2006. godine nije bilo na zadovoljavajućoj razini i kako su učinjeni mnogobrojni propusti. No, želimo istaći kako smo uočili određene promjene i drugačiji pristup u poslovanju (mislimo na finansijski aspekt), te su donesena određena pravila i procedure krajem 2006. godine ili početkom 2007. godine.

Međutim, moramo naglasiti činjenicu kako su se spomenute promjene desile na samom kraju godine i kako pored najbolje volje nismo mogli u cjelosti sagledati prave učinke takvih promjena koji bi značajnije mogli utjecati na izražavanje našeg mišljenja o poslovanju za 2006.godinu. Sagledavanje pravih efekata spomenutih promjena ćemo cijeniti u revizijskoj 2007. godini.

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego